

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

» *серпень* 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність: 242 – Туризм

освітня програма: «Туризм»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021/2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

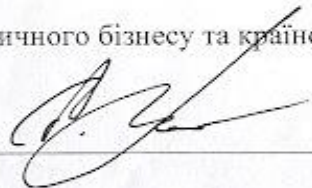
«27» серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Ханова Олена В'ячеславівна**,
к.геогр.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені
Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та
країнознавства

«26» серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

Гарант освітньо-професійної програми «Туризм»

Іван ПОСОХОВ

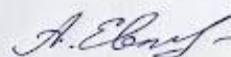
Програму погоджено науково-методичною комісією факультету
міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу,

«26» серпня 2021 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки бакалавра за спеціальністю 242 – Туризм.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Міжнародний туризм» є формування спеціальних знань щодо організації міжнародної туристичної діяльності, вивчення міжнародного туризму як форми зовнішньоекономічної діяльності, територіальної організації міжнародного туристичного господарства, умов і особливостей його розвитку для практичної діяльності за фахом.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Головним завданням дисципліни «Міжнародний туризм» є:

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

– формування наступних фахових компетентностей:

ФК 11. Здатність складати, оформлювати і оперувати туристичною документацією при формуванні туристичного продукту.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год.	14 год. (в т.ч. 4 год. ауд. та 10 год. дист.)
Практичні, семінарські заняття	
26 год. (16 практ. + 10 семін.)	0 год.

Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
68 год.	106 год.
Індивідуальні завдання	
30 годин – контрольна робота	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 6. Уміння використовувати методи маркетингових досліджень в туризму з використанням сучасних технічних засобів та інформаційно-комунікативних технологій

ПРН 7. Уміння діагностувати стан маркетингового середовища туристичних підприємств і організації та тенденції розвитку туристичного ринку

ПРН 9. Уміння використовувати спеціалізовану довідкову літературу при розробці програмних турів, прикладних каскад і флеш-турів.

ПРН 14. Уміння оформляти туристичну документацію: виїзні документи індивідуальних туристів, туристичних груп, дотримуючись вимог чинного законодавства та законодавства країн в'їзду: договорів на туристичне обслуговування, рахунків, документів туриста та ін.

ПРН 16. Уміння визначати канали реалізації турпродукту на основі вивчення можливостей потенційних партнерів та корпоративних клієнтів

ПРН 23. Уміння організовувати та проводити туристичний супровід

ПРН 24. Знання методики підготовки та проведення екскурсії

ПРН 25. Знання вимог до екскурсоводу

ПРН 26. Уміння організовувати та планувати екскурсійну діяльність

ПРН 27. Уміння готувати контрольний та індивідуальний тексти екскурсії

ПРН 28. Уміння розробляти та проводити екскурсії

ПРН 29. Уміння складати технологічну карту екскурсії

ПРН 30. Виявляти етнокультурні, історичні та релігійні екскурсійні ресурси регіону

ПРН 31. Уміння виявляти туристів зі специфічними вимогами та створення сприятливого клімату в екскурсійні групі, організовувати індивідуальну роботу з туристами

ПРН 32. Уміння використовувати технічні засоби та засоби візуального супроводження

Неодмінною умовою вивчення курсу «Міжнародний туризм» є ілюстрація теоретичних аспектів практичними ситуаціями.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Передумови та сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму

Тема 1. Туризм як форма міжнародних відносин.

Виникнення та етапи розвитку міжнародного туризму. Поняття міжнародного туризму. Форми і види міжнародного туризму. Особливості міжнародного туризму. Двостороння співпраця в галузі туризму. Багатостороння співпраця. Головні міжнародні туристичні організації.

Тема 2. Міжнародний туризм як соціально-економічне явище. Соціально-економічна роль туризму. Функції міжнародного туризму в економіці країни. Фактори розвитку міжнародного туризму. Значення міжнародного туризму. Тенденції розвитку сучасного туризму.

Тема 3. Статистика міжнародного туризму.

Статистика туристських потоків. Статистика туристських доходів. Статистика туристських витрат.

Тема 4. Міжнародний туризм та Україна.

Потенціал розвитку туризму в Україні. Іноземний туризм в Україні: динаміка та проблеми розвитку. Міжнародний туризм як засіб інтеграції України у європейський та світовий простір.

Тема 5. Туристичні формальності.

Види формальностей у міжнародному туризмі. Державне регулювання туристичних формальностей. Поліцейські формальності. Паспортні формальності. Візові формальності. Туристична віза. Шенгенська віза. Митні формальності. Валютний контроль. Оформлення закордонного паспорта в Україні. Медико-санітарні формальності. Формальності безпеки. Страхування туристів. Медичне страхування туристів. Майнове страхування туристів. Страхування цивільної відповідальності.

Розділ 2. Географія міжнародного туризму та туристичні ресурси

Тема 6. Туристичні ресурси.

Поняття та сутність туристичних ресурсів. Принципи класифікації туристичних ресурсів. Природно-кліматичні туристичні ресурси. Історико-культурні туристичні ресурси. Соціально-економічні туристичні ресурси. Інформаційні туристичні ресурси.

Тема 7. Світова спадщина ЮНЕСКО.

Характеристика списку Світової спадщини ЮНЕСКО. Критерії об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. Розподіл об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО по країнам світу. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні.

Тема 8. Географія туристичного попиту.

Географічні фактори розвитку міжнародного туризму. Географія світових туристських потоків. Туризм із метою відпочинку і розваг. Європа. Америка. Азійсько-Тихоокеанський регіон. Африка, Близький Схід та

Південна Азія. Спортивний туризм. Міжнародні спортивні заходи. Гірськолижний туризм. Діловий туризм Бізнес-подорожі. Конгресово-виставковий туризм. Інсентив-туризм. Лікувально-оздоровчий туризм. Релігійний туризм.

Тема 9. Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності.

Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму. Механізми підтримки розвитку міжнародного туризму. Правове регулювання розвитку міжнародної туристичної діяльності в різних країнах. Туристична політика держав.

Тема 10. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.

Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму. ТНК у готельному господарстві. Вплив туристських ТНК на національну економіку. Процеси глобалізації у світовому туризмі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Передумови та сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму												
Тема 1.	7	2	2			3	10	1	1			8
Тема 2.	7	2	2			3	10	1	1			8
Тема 3.	12	4	4			4	10	1	1			8
Тема 4.	9	2	4			3	9		1			8
Тема 5.	12	4	4			4	10	1	1			8
Разом за розділом 1	47	14	16			17	49	4	5			40
Розділ 2. Географія міжнародного туризму та туристичні ресурси												
Тема 6.	11	4		2		5	9		1			8
Тема 7.	8	2		2		4	8		1			7
Тема 8.	8	2		2		4	8		1			7
Тема 9.	8	2		2		4	8		1			7
Тема 10.	8	2		2		4	8		1			7
Разом за розділом 2	43	12		10		21	41		5			36
Контрольна робота	30					30	30					30
Усього годин	120	26	16	10		68	120	4	10			106

4.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистика міжнародного туризму	2
2	Тренди розвитку міжнародного туризму	2
3	Взаємозв'язки на міжнародному туристичному ринку	4
4	Закономірності розвитку міжнародного туризму	4
5	Групування країн за рівнем розвитку міжнародного туризму	4
	Разом	16

4.2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Туристичні ресурси	2
2	Світова спадщина ЮНЕСКО	2
3	Географія туристичного попиту	2
4	Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності	2
5	Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі	2
	Разом	10

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Туризм як форма міжнародних відносин (есе за обраною країною)	3	8
2	Міжнародний туризм як соціально-економічне явище (розрахункова робота за певною країною з аналізом)	3	8
3	Статистика міжнародного туризму (розрахункова робота за певною країною з аналізом)	4	8
4	Міжнародний туризм та Україна (есе за обраною країною)	3	8
5	Туристичні формальності (есе за обраною країною)	4	8
6	Туристичні ресурси (есе за обраною країною)	5	8
7	Світова спадщина ЮНЕСКО (есе за обраною країною)	4	7
8	Географія туристичного попиту (розрахункова робота за певною країною з аналізом)	4	7
9	Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності (есе за обраною країною)	4	7
10	Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі (есе за обраною країною)	4	7
	Контрольна робота (розробити презентацію по окремій країні за визначеним змістом на тему)	30	30
	Разом	68	106

6. Індивідуальні завдання

Виконання практичних завдань та самостійних завдань за окремою країною. Заплановано контрольну роботу (презентацію) «Передумови та особливості сучасного розвитку міжнародного туризму в країні» у вигляді презентації, виконання якої допоможе не тільки узагальнити теоретичний матеріал, а й сприяти формуванню компетенцій щодо вміння якісно представляти результати своїх досліджень. Кожен студент (слухач) виконує завдання самостійно згідно з обраним варіантом (країною) за єдиним для всіх змістом (*наведено у НМК дисципліни*), який є узагальненням основних питань, які цікавлять кожного під час подорожі.

Робота виконується у вигляді **презентації** обсягом 20-25 слайдів,

Мова роботи – українська, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Мінімальний розмір шрифту 18. В роботі треба надати перевагу ілюстративному матеріалу, а текст повинен бути допоміжним, вживання якого пояснює той чи інший ілюстративний матеріал. Слайди мають бути пронумеровані. Титульний слайд включають у загальну нумерацію.

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентом, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:

- словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
- наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;

– бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

8. Методи контролю

Оцінка виконаних практичних робіт, самостійних робіт по окремій країні, контрольна робота, екзамен.

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюються у вигляді

поточного та підсумкового семестрового контролю (екзамену). Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять у формі усного опитування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях; виконання практичних робіт; самостійної роботи студентів тощо. Загальна кількість балів поточного контролю за успішне виконання завдань становить 60. За несвоєчасне виконання практичних робіт в установлений термін кількість балів зменшується. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки, при проведенні заліку. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування поточного контролю, становить 30 балів. Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він здійснюється під час проведення екзамену в письмовій формі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – 80 хвилин. У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0). Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	40	100
T1-T6	T7-T11				
20	15	25	60		

T1, T2 ... T11 – теми розділів.

Поточний контроль – **60 балів**, з них:

- практичне завдання №1 – 10 балів;
- практичне завдання №2 – 15 балів;
- практичне завдання №3 – 10 балів;
- контрольна робота – 25 балів.

Підсумковий контроль – **40 балів**, з них:

1. теоретичне питання (есе) – 10 балів (
2. тест на знання теоретичних передумов формування дисципліни – 15 балів – тестування в дистанційній формі – режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1427>
3. стимулюючи та стримуючи чинники розвитку міжнародного туризму в окремих країнах – 15 балів

Бали за відповіді на теоретичні питання викладач виставляє після усної співбесіди. За підсумками поточного і підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для одержання екзамену, становить 50 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

Допуск до підсумкового семестрового контролю – за умов наявності у студента не менше 30 балів

10. Рекомендована література

Конспект лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, презентаційний матеріал до кожної лекційної теми, методичні вказівки до виконання практичних завдань, дистанційний курс – Режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1427>

Основна література

1. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1995. – № 31. – с. 241-242.
2. Жукова М. Менеджмент в туристском бизнесе: учебное пособие / М. А. Жукова. – М.: КНОРУС, 2006. – 192 с.
3. Мальська М. Туристичний бізнес: теорія і практика. Навч. пос. / М. П. Мальська, В.В. Худо. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 424 с.
4. Вишневська О. Феномен туризму у сучасному соціокультурному просторі : монографія / О.О. Вишневська. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2009. – 296 с.
5. Смолій В. Енциклопедичний словник-довідник з туризму. / В.А. Смолій, В.К. Федорченко, В.І. Цибух. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2006. – 372 с.
6. Квартальнов В. Туризм / В.А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 320 с.
7. Александрова А. Международный туризм: учебник. / А. Ю. Александрова – М.: Аспект Пресс, 2002. – 470 с.
8. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави : міжнародний, національний, регіональний досвід : монографія / кол. авт., за ред. А. Ю. Парфінєнка. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 280 с.
9. Туристична політика зарубіжних країн: підручник / за ред. А. Ю Парфінєнка. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 220 с.
10. Рекреационная география : учеб.-метод. комплекс / А.С. Кусков,

- В. Л. Голубева, Т.Н. Одинцова; Рос. акад. образования, Моск. психол.-соц. ин-т. – М. : Флинта : Моск. психол.-соц. ин-т, 2005. – 493 с.
11. Биржаков М. Введение в туризм. / М.Б. Биржаков – Санкт-Петербург: Издательский дом Герда, 2002. – 320 с.
 12. Зорин И. Энциклопедия туризма: справочник / И.В. Зорин, В. А. Квартальнов – Москва: Финансы и статистика, 2000. – 368 с.
 13. Любіцева О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти)/ О. О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
 14. Любіцева О. Туризмознавство : вступ до фаху: підручник / О. О. Любіцева, В.К. Бабарицька – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 336 с.
 15. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навчальний посібник / заг. ред. О.О. Любіцевої. – К.: Альтпрес, 2008. – 436 с.
 16. Бабкин А. Специальные виды туризма / А.В. Бабкин – М. : «Феникс», 2008. – 252 с.
 17. Александрова А. Ю. Международный туризм / Александрова А. Ю. – М. : КноРус, 2011. – 464 с.
 18. Федорченко В. Туристський словник / В.К. Федорченко, І.М. Мініч. – Київ : Дніпро, 2000 – 160 с.
 19. Гаврильчак И. Основные принципы организации и развития международного туризма / И.Н. Гаврильчак – С.-Петербург. гос. ин-т сервиса и экономики. – С-Пб., 2001. – 173 с.
 20. Олійник Я. Б. Теоретичні основи туризмології : навч. посіб. / Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К. : Ніка-Центр, 2005. – 316 с.
 21. Гайдукевич Л. География международного туризма стран СНГ и Балтии : учеб. пособие / Авт.-сост. Л.М. Гайдукевич, С.А. Хомич, Я.И. Аношко.– Минск: Аверсэв, 2004. – 252 с.
 22. Кузик С.П. Географія туризму : навч. посіб. / Кузик С. П. – К. : Знання, 2011. – 271 с.
 23. Окладникова Е. А. Международный туризм. География туристских ресурсов мира / Окладникова Е. А. – СПб. : Корона Принт, 2002. – 382 с.
 24. Рутинський М. Й. Географія туризму України : навч.-метод. посіб. / Рутинський М. Й. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
 25. Руденко В. П. Географическое разнообразие природно-ресурсного потенциала регионов Украины : монография / Руденко В. П. – Красноярск : КГТЭИ, 2007. – 168 с.
 26. Сажнева Н. М. Рекреаційна географія та туризм (словник-довідник сучасних термінологічних понять) : навч. посіб. / Н. М. Сажнева, І. А. Арсененко. – Мелітополь : Люкс, 2007. – 254 с.
 27. Крачило Н. Основы туризмовеждения. / Н.П. Крачило.– К.: «Вища школа», 1980. –120 с.
 28. Зорин И. В. Туризм как вид деятельности : учебник / Зорин И. В., Каверина Т. П., Квартальнов В. А. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 288 с.
 29. Монтанер М. Структура туристического рынка / М.Х. Монтанер.; Пер. с исп. – Смоленск: изд-во СГУ. 1997. – 230 с.
 30. Уокер Дж. Р. Введение в гостеприимство / Дж.Р. Уокер; Пер. с англ. –

М: ЮНІТИ, 1999. – 463 с.

31. Jafari J. Anatomy of the Travel Industry // Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly. – 1983. – May. – Vol. 24. – No. I. – P. 71-77.

32. McIntosh R. Tourism: principles, practices, philosophies / Robert W. McIntosh, Charles R. Goeldner, J.R. Brent Ritchie. – New York: John Wiley & Sons, 1995. – 648 p.

33. Ткаченко Т. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія / Тетяна Іванівна Ткаченко. – 2-ге вид., випр. та доповн. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 463 с.

34. Олійник Я. Б. Географія світового господарства (з основами економіки) : навч. посіб. / за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. – К. : Знання, 2011. – 640 с.

35. Олійник Я. Б. Міжнародна логістика : навч. посіб. / за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. – К. : Обрії, 2011. – 544 с.

36. Розвиток туристичного бізнесу регіону : навч. посіб. / [за ред. І. М. Школа]. – Чернівці : Книга-XXI, 2007. – 292 с.

37. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку : монографія / за ред. проф. В. В. Александрова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 268 с.

38. Сокол Т. Основи туристичної діяльності: підручник / Т. Г. Сокол / під ред. доктора пед. наук, проф. В. Ф. Орлова. – К.: Грамота, 2004. – 327 с.

39. Карп В. С. Торгівля міжнародними туристичними послугами (на прикладі країн Центрально-Східної Європи) : монографія / В. С. Карп – К. : ВПЦ «Київський університет», 2013. – 271 с.

40. Дмитриевский Ю. Д. Туристские районы мира : учеб. пособ. / Дмитриевский Ю. Д. – Смоленск : СГУ, 2000. – 224 с.

41. Енджейчик И. Современный туристский бизнес : Экостратегии в управлении фирмой. / И. Енджейчик.; Пер. с пол. И. Д. Рудинского. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 318 с.

Допоміжна

1. Азар В. Экономика туристского рынка / В. И. Азар, С. Ю. Туманов – М.: ИПК госслужбы, 1998. – 239 с.

2. Бабарицька В. Організація туризму : навчальний посібник. Частина 1 / В. К. Бабарицька, О. О. Любіцева. – К.: РВЦ «Київськ. ун-т», 1998. – 220 с.

3. Географічна енциклопедія України : у 3 т. / редколегія: О. М. Маринич (відпов. ред.) та ін. – К. : «Українська радянська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1989 (том 1, гасла на літери А-Ж. – К.: 1989. – 416 с. ; том 2, гасла на літери З-О. – К.: 1990. – 480 с.; том 3, гасла на літери П-Я. – К.: 1993. – 480 с.

4. Гуляев В. Г. Туризм: экономика и социальное развитие / В. Г. Гуляев. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 304 с.

5. Исакова В. С. Проблема понятия туристско-рекреационного потенциала в аспекте современного образования / В. С. Исакова // Современные наукоемкие технологии. – 2005. – № 1. – С. 54.

6. Коваленко Ю. Ефективність міжнародних туристичних послуг на сучасному етапі / Ю. О. Коваленко // Культура народов Причерноморья. – №59. – Симферополь: Межвузовский центр «Крым» – 2005. – С. 121-127.

7. Крачило Н. П. География туризма / Крачило Н. П. – К. : Вища школа, 1987. – 208 с.

8. Мельник О. Інтегральний показник туристичної привабливості території: поняття та теоретичні аспекти / О.В. Мельник // Регіональна економіка, 2004. – № 4. – С. 197-205.
9. Рекреационные системы : монография / под ред. Н. С. Мироненко, М. М. Бочарова. – М. : Изд-во МГУ, 1986. – 136 с.
10. Сапрунова В. Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг / Сапрунова В. Б. – М.: Осъ-89, 1997. – 160 с.
11. Сенин В. Организация международного туризма: учебник / В.С. Сенин – М.: Финансы и статистика, 1999. – 400 с.
12. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу / І.В. Смаль. – Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
13. Харрис Г. Стимулирование международного туризма в XXI веке. / Г. Харрис, К.М. Кац.; Пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 240 с.
14. Чеботарь Ю. М. Туристический бизнес / Чеботарь Ю. М. – М. : Мир деловой книги, 1997. – 69 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Travel & Tourism Competitiveness Report 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2019/downloads>.
2. Довідка про динаміку туристичних потоків в Україні за 2017 рік. Державна служба туризму і курортів. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/publ.aspx?id=2183>.
3. Концепція Державної цільової програми розвитку туризму і курортів на 2011-2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vuppi.at.ua/publ/zakonodavcha_baza_shhodo_invalidiv/vidpochinok_invalidiv/koncepcija_derzhavnoji_cilovoji_programi_rozvitku_turizmu_v_ukrajini_na_2011_2015_r/23-1-0-164.
4. Постанова Кабінету Міністрів «Про порядок встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього середовища і стягнення цього збору» (від 8.05.1999 року) // Урядовий Кур'єр. – 1999. – №65-66.
5. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні. Збірник нормативно-правових актів // під заг. ред. проф. В. К. Федорченка. – К.: Університет туризму, економіки і права. – К.: Юрінком, 2002. – 640 с.
6. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів. – Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2008 р. № 1088-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.gdo.kiev.ua/files/db.php?god=2008&st=2041 – Заголовок з екрану.
7. Проект страны //Київський інститут проблем управління імені Горшеніна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://institute.gorshenin.ua/annuals/3_proekt_strani.html – Заголовок з екрану.
8. Сайт Всемирной туристской организации [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/ru>.
9. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) «Шляхом Європейської інтеграції» / Авт. кол.: А.С. Гальчинський, В.М.Геєць та

ін.; Нац. ін-т стратег, дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.

10. Стратегія розвитку сфери туризму і курортів України на період до 2022 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://frtu.org.ua/uk/proekti-frtu/135-tematichni-proekti/544-strategiya-rozvitku-sferi-turizmu-i-kurortiv-ukrajini-na-period-do-2022-roku>.

11. Туристичні новини регіонів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/145969 – Заголовок з екрану.

12. Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні» 21 лютого 2007 року N 136/2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/136/2007>.

13. Ханова О.В. Дистанційний курс «Міжнародний туризм» / О.В. Ханова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1427>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1427> проводяться практичні, індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 100% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародний туризм», режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1427>